

[Hans Hansen.]

dansk Krav, tilpasset efter danske Skatteforhold. Grundskyld til Afløsning af Skatterne og først og fremmest til Afløsning af Told — derved var Kravet blevet til baade et dansk Jordspørgsmaal og et dansk Handelsspørgsmaal: Grundskyld og Frihandel. Saadan blev Sagen rejst, og saadan lyder den endnu i dette Forslag, som ærede Medlemmer af dette Ting og Befolkningen ud over dette Land vil erfare det, naar de læser det.

Grundskyldstanken er i Virkeligheden trængt saa langt ind i Befolkningens Bevidsthed, at det tør siges, at den har sejret over det hele. Tilbage er kun de rent praktiske Vanskeligheder ved at føre den ud i Livet. Og saa naturligvis en Forskel i Opfattelsen af Grundskyldens Betydning. Men det er kun dette, der er Tale om.

Forslaget, som det her forelægges, tager Sigte paa at overvinde de Vanskeligheder, jeg her har omtalt, Vanskeligheder med Prioriteringen af Jorden, Skatterne og den offentlige Gælds Betaling.

Det oprindelige Krav om Grundskyldens Paaligning, som det blev rejst under Skattelovsdebatten forud for 1903, gik jo ud paa, at Grundskylden skulde paalignes langsomt, med $\frac{1}{2}$ pCt. hvert 5te Aar, kombineret med Vurderingerne til Ejendoms skyld, som var fastlagt til 5 Aars Perioder. Og da hele det offentlige Skattebehov omkring Aarhundredskiftet kun udgjorde omkring 150 Mill. Kr. i alt til Stat, Kommuner og Amtskommunerne, vilde en saadan Paaligning af Grundskylden i Løbet af en Aarrække paa 40—50 Aar have inddraget baade hele den Grundrente, der den Gang var paa private Hænder, og hele den Stigning i Grundrenten, der senere kom til.

Det er let at se i Dag, hvad der havde været vundet baade for Staten og for Erhvervs livet, om det var sket den Gang. Men det skete ikke. I Stedet for ophævedes Hartkornsskatterne og Prioriteterne steg, Grundværdistigningen gik i private Lommer, og Befolkningen kom til at betale Grundrente til Sparekasser og Kreditforeninger og Skatter til Staten og Kommunerne. Men netop derved er de store Vanskeligheder for Grundskyldens Indførelse opstaaet, og fra det Øjeblik af kan man sige, da Skatterne havde passeret det Punkt, at Grundrentens Beløb ikke mere kunde dække det offentlige Behov, da opstod Problemet om Afvikling og alle Overgangsvanskelighederne, som Retsforbundet fra sin Start som politisk Parti i 1920 har tumlet med, og som ogsaa dette Lovforslag gaar ud paa at løse.

I 1928 blev der her i Tinget af Retsforbundets daværende Repræsentant Hr. Willeseh forelagt et Forslag om Overgang fra Skat til Skyld og et Forslag om Tilvejebringelse af Midler ved en Formueafgift til Udligning af Tab i Grundværdien for Skødehaveren. Forslaget indeholdt en Bestemmelse om en kortere Overgangstid til Inddragning af Grundrenten og Ophævelse af Skatterne, men en Afviklingstid paa 25 Aar var fastlagt i Forslaget; med andre Ord, Udligningen af Overgangsbyrderne var fastlagt i en 25-aarig Periode.

Naar der i 1928 blev fastlagt en 25-aarig Periode, var det, fordi der et Par Gange før siden Systemskiftet havde været brugt en 25-aarig Overgangsperiode i lignende Øjemed, nemlig ved Omlægningen af Indkomstskatterne i 1903 og senere ved Oprettelsen af Tiendebanken, til hvilken Tiendeyderne skulde indbetale den kapitaliserede Tiendebyrde, og gør det endnu den Dag i Dag.

I det foreliggende Lovforslag er følgende Hovedlinier fastlagt:

For det første, at Samfundet inddrager hele den fremtidige Værdistigning af Jorden; for det andet, at hele Renten af den nuværende Grundværdi paa gældfri Jord inddrages gradvis gennem 25 Aar; for det tredje, at der ved Inddragning af Renten af den nuværende Grundværdi gives Lempelser for de gældbundne Skødehavere i indtil 50 Aar; for det fjerde, at det Beløb, Grundskylden giver Staten, skal bruges til Nedsættelse af Toldskatter, indtil disse er afviklet, og derefter til andre Skatters Nedsættelse, og for Kommunernes Vedkommende til Nedsættelse af Ejendoms skyld og andre Skatter. Endelig for det femte, at den nuværende Indkomstskat og Formueskat til Staten omdannes til en Formueafgift, hvis Størrelse er bestemt af, hvor stor Statens Gæld er; naar Forslaget vedtages, og tillige foreslaar vi, at denne Formueafgift omfatter et Beløb til Afdrag af Jordværdien for hver enkelt Skødehaver gennem 50 Aar, som det nærmere fremgaar af § 15 og af de Lovforslaget ledsagende Bemærkninger.

Lovforslaget er i øvrigt udarbejdet paa et saadant Grundlag, at det ikke forrykker Statens eller Kommunernes Indtægter i væsentlig Grad; men tilsigter et Sporskifte i dansk Politik, der indfører Grundskyld til Afvikling af Tolden og giver Afkortning for de gældbundne Skødehavere, saa disse bliver i Stand til at svare deres Gældsforpligtelser og ikke jages fra Hus og Hjem, fordi Grundskylden inddrages.